

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni din 01 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016, declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului

Novocșinov Vasile Iurie, născut la 13 ianuarie 1992, originar și domiciliat r-nul Criuleni, s. Mălăieștii Noi.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.09. - 01.11.2016;

Instanța de apel: 08.12. - 19.12.2016;

Instanța de recurs: 16.02.2017-10.05.2017.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 01 noiembrie 2016, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Novocșinov Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 160 ore.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt*, că Novocșinov Vasile, la 01 iulie 2014, aproximativ la ora 21:00, manifestând lipsă de respect față de societate și încălcând grosolan ordinea publică, care presupune o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și activitatea normală a instituțiilor publice, a parcat automobilul model „VAZ 2106” de culoare roșie în nemijlocita apropiere de intrarea în magazinul ÎI „Bălan Petru” amplasat pe adresa s. Mălăieștii Noi, r-nul Criuleni, îngrijind astfel accesul persoanelor în incinta magazinului.

La cerințele vânzătoarei, Mihailova Natalia de a debloca accesul intrării în magazin și de a nu perturba accesul locuitorilor în interiorul instituției, ultimul, cu o deosebită obraznicie, a numit-o pe Mihailova Natalia cu cuvinte necenzurate, iar apoi i-a aplicat acesteia o lovitură în față, după ce, la cerințele colaboratorului de poliție al IP Ciocana, mun. Chișinău, Moscalciuc Dumitru, care se afla în preajmă și care a

intervenit pentru a curma acțiunile huliganice ale lui Novocșinov Vasile, acesta a opus rezistență violentă, continuând cu o obrăznicie deosebită să-l numească cu cuvinte necenzurate și pe colaboratul de poliție, Moscalciuc Dumitru.

3. Inculpatul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 98 ore.

În susținerea cerințelor inculpatul a menționat, că prima instanță greșit a stabilit cuantumul pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece inculpatul Novocșinov Vasile s-a aflat în stare de arest timp de 34 de zile, circumstanță care în opinia apelantului încalcă prevederile art. 67 alin. (3) Cod penal, or, având în vedere analogia legii, cele 34 de zile de arest se egalează cu 68 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, la capitolul individualizării pedepsei, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

La acest compartiment instanța de apel a specificat, că acțiunile inculpatului, Novocșinov Vasile au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală, la momentul săvârșirii infracțiunii prevedea pedeapsa sub formă de „amendă în mărime de la 200 la 700 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani”, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului se califică ca infracțiune mai puțin gravă.

De asemenea, instanța de apel a reiterat, că prezenta cauză penală a fost examinată de către prima instanță în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Reieșind din prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ca urmare a reducerilor cu 1/3 din limitele pedepsei prevăzute de lege, instanța de apel a stabilit, că prima instanță justificat a aplicat pedeapsa în baza art. art. 287 alin. (1) Cod penal - 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care se încadrează în noile limite stabilite prin reducerea cu o treime din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiune.

De asemenea, instanța de apel a reținut, că la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, în mod just prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite (*săvârșirea infracțiunii mai puțin grave*), de motivul acesteia, de persoana celui vinovat (*care anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv pentru infracțiuni similare*), de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Referitor la solicitarea invocată în cererea de apel de către apelant, privitor la reducerea numărului de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, luând în

considerație termenul aflării acestuia în stare de arest, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, din următoarele considerente.

Prevederile art. 67 alin. (3) Cod penal, la care a făcut trimitere inculpatul în cadrul cererii de apel, se aplică doar la faza executării pedepsei, în cazul existenței unei hotărâri definitive în privința persoanei și în situația eschivării cu rea voință de la executarea pedepsei, temeiuri care nu sunt prezente în speță.

În plus, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul inculpatului privind aplicarea prin analogie a legii față de acesta, or, în virtutea principiului legalității aplicarea prin analogie a legii penale este interzisă.

În același context, consacrarea principiului legalității în codul penal are o importanță deosebită, reprezentând o garanție a drepturilor și libertăților omului în sensul că împiedică extinderea legii penale prin analogie.

Pentru legiuitor constituie o obligație ca în activitatea de incriminare să precizeze cu exactitate atât fapta interzisă, cât și sancțiunile aplicabile pentru aceasta, iar pentru organele de aplicare a legii reprezintă o obligație de interpretare strictă a legii, la cazul concret.

5. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțare unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie recalculate orele de muncă neremunerate în folosul comunității.

În susținerea cerințelor, apărarea a invocat motive similare celor din cererea de apel a inculpatului, referindu-se la faptul, că inculpatul s-a aflat în stare de arest 34 de zile, fapt care urma să fie luat în considerație de către instanțele de fond la compartimentul individualizării pedepsei prin prisma prevederilor art. 67 alin. (3) Cod penal, or, în opinia apărării inculpatul urma să fie pedepsit cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 98 de ore și nu 160 de ore, cum a condamnat prima instanță, soluție greșit menținută de către instanța de apel.

6. Asupra recursului ordinar declarat de apărare a depus referință procurorul, solicitând să fie dispusă inadmisibilitatea acestuia deoarece motivele invocate de recurent nu cad sub incidența temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În opinia acuzării, instanța de apel just a ajuns la concluzia menținerii sentinței de condamnare, cu stabilirea în privința lui Novocșinov Vasile a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 160 ore, or, soluția respectivă a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținându-se cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, procurorul a specificat, că aplicând față de inculpat pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime maximă, instanța de apel a luat în considerație totalitatea împrejurărilor obiective și subiective, personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare și în așa mod, corect a concluzionat, că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei penale stabilite.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, iar în vederea statuării date se expun următoarele argumente de drept și de fapt.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat de apărare se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt aplicabile circumstanțelor cauzei, sau când nu este descrisă și argumentată esența încălcării.

În speță, se constată că recurentul invocă temeiurile de casare prevăzute de pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în esență criticând soluțiile adoptate de instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei în privința lui Novocșinov Vasile.

În cererea de recurs, apărarea a fondat critica sa pe faptul, că inculpatul s-a aflat în stare de arest 34 de zile, situație care raportată prin prisma prevederilor art. 67 alin. (3) Cod penal, generează încălcarea de către instanțele de fond a dreptului inculpatului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO.

Astfel, în opinia apărării inculpatul urma să fie pedepsit cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 98 de ore și nu 160 de ore, după cum a fost condamnat de către instanțele de fond.

În continuare, pornind de la expunerea argumentelor instanței de recurs, care au stat la baza adoptării soluției de inadmisibilitate în raport cu recursul declarat, se enunță că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte infracționale similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, fiind incident art. 287 alin. (1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Novocșinov Vasile.

Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, a statului și a întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă.

În acest punct de analiză, este important de a specifica, că instanța de apel corect a exprimat solidaritate cu concluziile primei instanțe care a reținut la capitolul individualizării pedepsei gravitatea infracțiunii săvârșite (*săvârșirea infracțiunii mai puțin grave*), motivul acesteia, de persoana celui vinovat (*care anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv pentru infracțiuni similare*), de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Astfel, instanțele de fond redozând pedeapsa inculpatului prin stabilirea noilor limite minime și maxime, au respectat prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aplicând pedeapsa inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime maximă, neexcedând limitele noi, iar referitor la alegația apărării în vederea calculării corecte a orelor de muncă neremunerată în folosul comunității Colegiul penal expune următoarele considerente.

Din contextul recursului declarat de apărare se face referire la prevederile art. 67 alin. (3) Cod penal, fiind propusă și o metodă de clacul a orelor de muncă neremunerată în folosul comunității, critica recurentului configurând în sine suspiciuni și neclarități rezultate din dispozitivul deciziei instanței de apel.

Deci, având în vedere practica judiciară constantă a Curții Supreme de Justiție, Colegiul penal enunță, că la acest capitol critica apărării vizează segmentul punerii în executare a hotărârii judecătorești cu caracter penal, situație care produce efecte doar la faza executării pedepsei în cazul existenței unei hotărâri definitive.

În virtutea celor expuse, Colegiul penal remarcă, că conform art. art. 469 alin. (1) pct. 17), 470 alin. (3) Cod de procedură penală, chestiunile privind explicarea suspiciunilor sau neclarităților (*în speță computarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității cu perioada arestului preventiv în care persoana a fost deținută până la pronunțarea sentinței*) la punerea în executare a pedepselor se soluționează de către instanța care a adoptat hotărârea rămasă definitivă.

Din atare considerente, Colegiul penal opinează că temeiurile pentru recurs invocate de recurent nu sunt incidente cauzei, iar pedeapsa în privința lui Novocșinov Vasile a fost stabilită în deplin acord cu prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

La fel, față de toate aspectele expuse, Colegiul apreciază că criticile formulate de recurent sunt vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvârșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de modificare a pedepsei penale în privința acestuia, mai mult, neexistând motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să caseze hotărârile atacate în acest sens.

În consecință, Colegiul penal conchide că, la caz, nu se constată temei pentru casarea soluției de condamnare în privința lui Novocșinov Vasile adoptată de instanțele de fond, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia și a altor persoane.

Având în vedere cele consemnate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele apărării invocate în cererea de recurs ordinar, sunt vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Novocșinov Vasile Iurie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă pronunțată integral la 09 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev